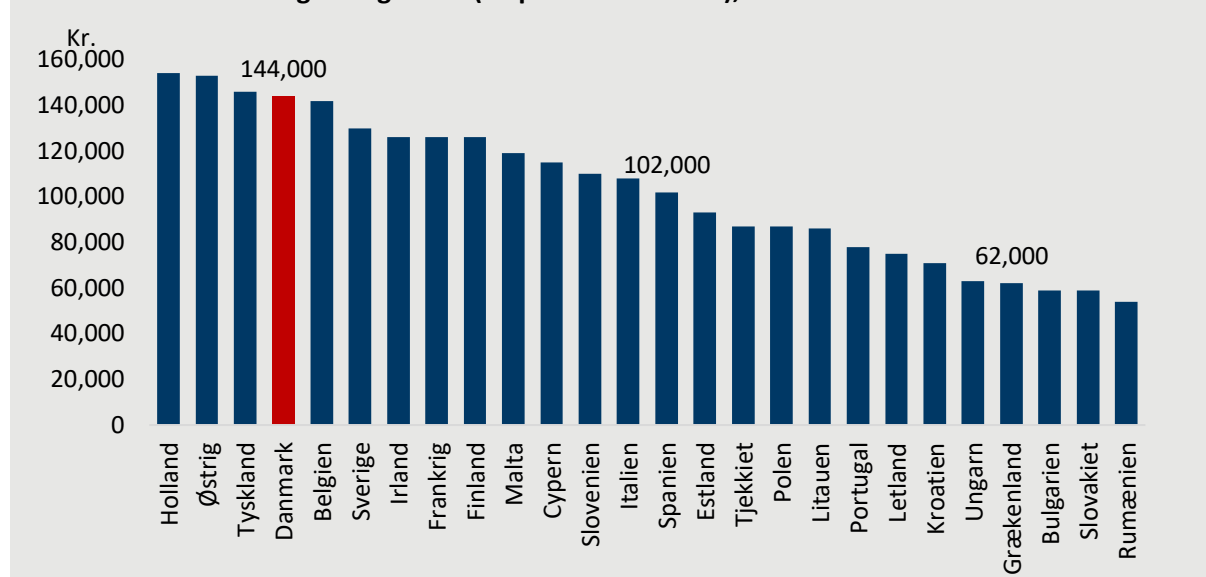

Eurostat har udarbejdet en opgørelse, der viser, at Danmark er det land ud af 27 EU-lande, hvor de unge har størst risiko for at blive fattige. Det gælder 26 pct. af de 15-29-årige i Danmark ifølge Eurostat. Danmark overgår Grækenland og Spanien, der ligger nr. 2 og 3. I lande som Slovenien og Tjekkiet er risikoen for fattigdom mindst ifølge Eurostat.

Eurostat tegner et misvisende billede. Bundplaceringen skyldes paradoksalt nok, at unge i Danmark er rigtig godt stillede og at de har udsigt til en lys fremtid med en høj levestandard. Der er flere kritikpunkter af undersøgelsen:

- Eurostats fattigdomsmål har ikke noget med fattigdom at gøre. Fattigdomsgrænsen fastsættes af Eurostat til 60 pct. af medianindkomsten efter skat i et enkelt år.
- I Danmark svarer 60 pct. af medianindkomsten til 144.000 kr. om året efter skat ifølge Eurostats opgørelse, mens grænsen f.eks. svarer til 62.000 kr. i Grækenland, jf. figuren. Dvs. en dansker, som ligger lige under fattigdomsgrænsen, vil have en mere end dobbelt så høj indkomst som en græker, der ligger lige over fattigdomsgrænsen.
- En væsentlig årsag til, at Danmark har relativt mange i lavindkomstgruppen blandt de 15-29-årige er, at mange unge danskere er studerende sammenlignet med andre lande, og dermed typisk har en (midlertidigt) lav indkomst. Efter studierne venter typisk en relativ høj indkomst.
- Danske studerende får desuden verdens højeste SU. Ca. dobbelt så høj som i Sverige, Finland og Norge i gennemsnit. Desuden er der ikke brugerbetaling på uddannelse i Danmark.
- En anden årsag til, at Danmark relativt til andre EU-lande har mange unge med lav indkomst er, at danske unge flytter tidligt hjemmefra. Det hænger sammen med, at de får verdens højeste SU. Bor man hjemme, får man i statistikken del i forældrenes indkomst. Flytter man hjemmefra, har man derfor en lavere indkomst, end hvis man bor hos sine forældre.

Eurostats relative fattigdomsgrænse (60 pct. af medianen), 2021

Eurostat har udarbejdet en [opgørelse](#), der viser, at Danmark er det land ud af 27 EU-lande, hvor de unge har størst risiko for at blive fattige. Det gælder 26 pct. af de 15-29-årige i Danmark ifølge Eurostat (EU's pendant til Danmarks Statistik). Danmark overgår Grækenland og Spanien, der ligger nr. 2 og 3. I lande som Slovenien og Tjekkiet er risikoen for fattigdom mindst ifølge Eurostat.

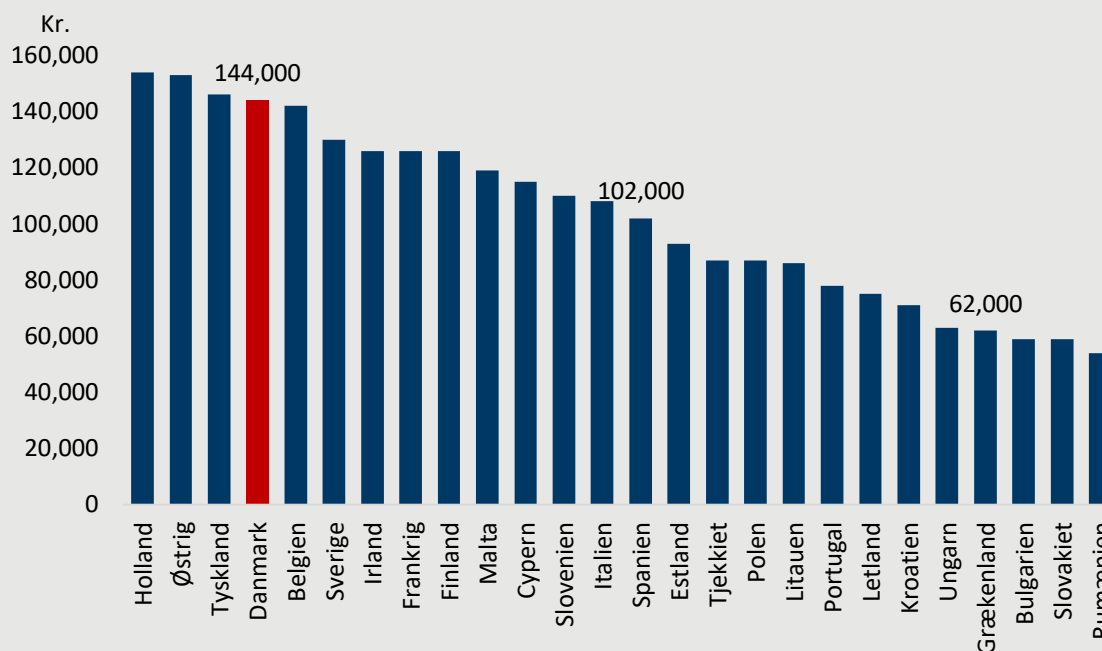
Det er et misvisende billede af tilstanden i Danmark. Bundplaceringen skyldes paradoksalt nok, at unge i Danmark er rigtig godt stillede og at de har udsigt til en lys fremtid med en høj levestandard.

Der er flere kritikpunkter af undersøgelsen. Overordnet har Eurostats fattigdomsmål ikke noget med fattigdom at gøre. Fattigdomsgrænsen fastsættes af Eurostat til 60 pct. af medianen målt ud fra disponible indkomster (dvs. indkomst efter skat) i et enkelt år.

I Danmark svarer 60 pct. af medianindkomsten til 144.000 kr. om året efter skat ifølge Eurostats opgørelse, mens grænsen f.eks. svarer til 62.000 kr. i Grækenland og 102.000 kr. i Spanien, jf. figur 1. Der er her korrigeret for købekraft på tværs af landene. Dvs. en dansker, som ligger lige under fattigdomsgrænsen, vil have en mere end dobbelt så høj indkomst som en græker, der ligger lige over fattigdomsgrænsen.

Figur 1

Eurostats relative fattigdomsgrænse (60 pct. af medianen), 2021

Anm.: Fattigdomsgrænsen er opgjort som 60 pct. af medianindkomsten efter skat (årligt) i hvert land. Medianindkomsten er indkomsten for den midterste person i indkomstfordelingen. Luxembourg er ikke medtaget. Eurostat opgør den relative fattigdomsgrænse i købekraftskorrigerede Euro. Det er her omregnet til købekraftskorrigerede danske kroner. Dvs. opgørelsen er korrigeret for forskelle i købekraft mellem landene. Kilde: CEPOS-beregninger på baggrund af data fra Eurostat

144.000 kr. årligt efter skat for en enlig 18-årig er et højt beløb, som ikke har noget med fattigdom at gøre. Før skat svarer det til en lønindkomst på ca. 208.000 kr. SU'en for udeboende udgjorde 76.000 kr. i 2021 før skat. I det lys er det fuldt forventeligt og uproblematisk, at mange unge studerende indgår som fattige i Eurostats opgørelse. Den høje fattigdomsgrænse for Danmark skyldes en høj levestandard i Danmark, og at de unge efter midlertidig lav indkomst som f.eks. studerende derfor har udsigt til nogle af de højeste lønninger i EU, når de kommer ud på arbejdsmarkedet.

En væsentlig årsag til, at Danmark har relativt mange i lavindkomstgruppen blandt de 15-29-årige, er således, at mange unge danskere er studerende, og dermed typisk har en (midlertidigt) lav indkomst¹. Efter studierne venter dog som nævnt typisk en relativt høj indkomst. Studerende indgår heller ikke i hverken Thorning-regeringens eller Danmarks Statistiks fattigdomsdefinition, fordi det er en frivillig og midlertidig situation.

¹ Danmark har 5. flest studerende blandt de 20-24-årige og 3. flest studerende blandt de 25-29 årige når man sammenligner med OECD-landene, jf. Education at a Glance 2022, OECD (tabel B1.1.).

Danske studerende får desuden verdens højeste SU. [Ca. dobbelt så høj som i Sverige, Finland og Norge i gennemsnit](#). Desuden er der ikke brugerbetaling på uddannelse. Det er 100 pct. skattefinansieret. Spørgsmålet er nærmere om, der overhovedet er et land i verden, hvor studerende får mere offentlig støtte?

Blandt dem Eurostat definerer som fattige, er unge, der tager et sabbatår med f.eks. et halvtidsjob, inden de skal starte på universitetet. Desuden kan lærlinge indgå som fattige, selvom de kan se frem til pæne lønninger, når de er færdiguddannede. De danske lærlingelønninger er meget høje i en international sammenligning.

En anden årsag til, at Danmark har mange unge med lav indkomst er, at danske unge flytter tidligt hjemmefra. Danmark har den næstlaveste gennemsnitsalder (21 år) ift. at flytte hjemmefra blandt EU-lande. Unge i Slovenien er knap 30 år, før de flytter hjemmefra². I opgørelsen af lavindkomstgruppen tages der højde for hele familiens indkomst og bor man hjemme, får man i statistikken del i forældrenes indkomst³. Flytter man hjemmefra, har man derfor som f.eks. studerende eller lærling en lavere indkomst, end hvis man bor hos sine forældre. En nærliggende forklaring på, at så mange unge flytter hjemmefra er, at de har økonomiske midler til at leje en bolig. Og det skal ikke mindst ses i lyset af den høje danske SU.

² Kilde: Eurostat, tabel YTH_DEMO_030

³ Opgørelser af indkomstulighed baseret på den såkaldte ækvivalerede indkomst efter skat. Dvs. at man fordeler indkomsten i familien ligeligt ud på alle, og desuden tager højde for stordriftsfordele. To personer behøver fx ikke to køleskabe, men kan deles om et. Den ækvivalerede indkomst er altså et mål for, hvor meget der er til rådighed for hver enkelt person i familien, når der tages højde for stordriftsfordele.